

BÀI 11A. HỆ MẶT TRỜI (3 tiết)

I. MỤC TIÊU

- Nhận thấy máy tính giúp tìm hiểu, quan sát Hệ Mặt Trời.
- Kể lại những hiểu biết mới sau khi quan sát.

II. THIẾT BỊ, ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Máy tính, máy chiếu, phần mềm Solar System.

III. PHÂN BỐ THỜI LƯỢNG

Nội dung bài được dạy, học trong 3 tiết.

- Tiết 1: Phần Khởi động, Khám phá.
- Tiết 2: Phần Luyện tập, Thực hành (Bài 1).
- Tiết 3: Thực hành (tiếp), Vận dụng.

IV. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY, HỌC

Là tiết học các em HS được tìm hiểu, khám phá thế giới tự nhiên phần mềm SolarSystem, do vậy GV dành thời gian để giới thiệu cho HS về các ứng dụng của phần mềm và tạo ấn tượng cho HS về những lợi ích và sự hấp dẫn của phần mềm.

GV có thể bắt đầu bằng những câu hỏi như: Em có biết trong Hệ Mặt Trời gồm những gì không? Theo em hiểu thì Trái Đất đứng yên hay chuyển động? Em có muốn tìm hiểu các hành tinh trong Hệ Mặt Trời không?

Sau đó GV giới thiệu với phần mềm SolarSystem và dẫn dắt để giới thiệu cho HS biết: Với phần mềm này được cài đặt trên máy tính, các em có thể tự tìm hiểu, khám phá về Trái Đất, Mặt Trời, Mặt Trăng hay các hành tinh và vận dụng những khám phá của mình để chinh phục trạm vũ trụ.

❖ Phương pháp, cách tổ chức dạy học

- HS quan sát kênh Hình về Hệ Mặt Trời. Nghe GV giới thiệu về Hệ Mặt Trời.
- HS tham gia trò chơi “Tiếp sức”. HS sẽ xung phong tiếp sức cho nhau kể tên các hành tinh trong Hệ Mặt Trời. GV có thể nêu một số gợi ý trong quá trình HS tham gia trò chơi.
- GV giới thiệu *Hình 1 trong SGK* là hình ảnh mô phỏng Hệ Mặt Trời. HS có thể nhận ra xung quanh mặt trời có các hành tinh (có ghi chú trên hình).

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

GV giới thiệu về Hệ Mặt Trời ở giữa là Mặt Trời, xung quanh là các hành tinh: Sao Thủy, Sao Kim, Trái Đất, Sao Hỏa, Sao Mộc, Sao Thổ, Sao Thiên Vương, Sao Hải Vương.

– Các em có biết phần mềm cho phép tìm hiểu, khám phá Hệ Mặt Trời không?

Sản phẩm

– HS kể tên được các hành tinh trong Hệ Mặt Trời (có thể theo thứ tự từ ngoài vào trong, từ trong ra ngoài).

– HS biết được có phần mềm trên máy tính cho phép tìm hiểu, khám phá Hệ Mặt Trời.

Tìm hiểu Hệ Mặt Trời với phần mềm SolarSystem

Mục tiêu

– HS nhận biết được biểu tượng của phần mềm SolarSystem; biết cách kích hoạt (khởi động) phần mềm bằng chuột.

– Biết cách nháy chuột vào các biểu tượng để tìm hiểu về Trái Đất, Mặt Trời.

– HS nhận thấy máy tính giúp tìm hiểu, quan sát Hệ Mặt Trời.

Phương pháp, cách tổ chức dạy học

Hoạt động

HS đọc kênh chữ, quan sát kênh hình để nhận biết biểu tượng của phần mềm SolarSystem, biết cách khởi động; nhận biết một số thành phần chính trên màn hình làm việc của phần mềm SolarSystem; các bước để tìm hiểu Trái Đất, Mặt Trời.

a. Khởi động phần mềm SolarSystem

HS đọc kênh chữ, kết hợp quan sát kênh hình để biết cách kích hoạt phần mềm SolarSystem và tìm hiểu cửa sổ chính của phần mềm SolarSystem.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

Gọi HS lên thực hành minh họa khởi động phần mềm và gọi tên các thành phần chính trong cửa sổ ban đầu (như Hình 2 trong SGK).

b. Tìm hiểu về Trái Đất

HS đọc kênh chữ, quan sát kênh hình để khám phá cửa sổ tìm hiểu Trái Đất.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

Gọi HS lên thực hành minh họa mở cửa sổ tìm hiểu Trái Đất và gọi tên các thành phần chính trong cửa sổ này (như Hình 3 trong SGK).

c. **Tìm hiểu Mặt Trời**

– HS đọc kênh chữ, quan sát kênh hình để khám phá cửa sổ tìm hiểu Mặt Trời; các hành tinh quay quanh Mặt Trời.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

– Gọi HS lên thực hành minh họa mở cửa sổ tìm hiểu Mặt Trời, gọi tên các nút lệnh trong cửa sổ này; mở cửa sổ quan sát các hành tinh quay quanh mặt trời; sử dụng các nút Play , Stop để quan sát mô phỏng.

Hoạt động

Dưới sự hỗ trợ của GV, HS lên thực hành thực hiện các thao tác để mở cửa sổ tìm hiểu Mặt Trăng, các hành tinh trong Hệ Mặt Trời.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

GV hỗ trợ, hướng dẫn HS thực hành minh họa.

Hoạt động

HS tự tóm tắt kiến thức như tại hộp Ghi nhớ với sự hướng dẫn của GV.

Sản phẩm

– HS nhận biết được biểu tượng và biết cách khởi động được phần mềm SolarSystem; nhận biết được một số biểu tượng, nút lệnh trên một số cửa sổ chính; biết thực hiện các thao tác để khám phá Trái Đất, Mặt Trời, Mặt Trăng, các hành tinh trong Hệ Mặt Trời.

– HS thấy được có thể quan sát được Hệ Mặt Trời bằng phần mềm mô phỏng trên máy tính.

HS làm việc cá nhân, phát biểu, thảo luận để hoàn thành các Bài tập 1, 2, 3, 4.

Bài tập 1. HS chỉ ra được các biểu tượng tương ứng cần nháy chuột vào để quan sát Trái Đất, Mặt Trăng, Mặt Trời để quan sát theo yêu cầu.

Bài tập 2. HS nêu được sử dụng nút lệnh để thực hiện thao tác quay về cửa sổ ban đầu khi đang tìm hiểu cửa sổ ngày và đêm như *Hình 6 trong SGK*. Từ đó cũng hiểu được khi tìm hiểu, khám phá một cửa sổ bất kì em đều có thể quay về cửa sổ ban đầu.

Bài tập 3. HS nêu được các bước để mở cửa sổ và quan sát các hành tinh quay quanh Mặt Trời.

THỰC HÀNH

◎ Mục tiêu

- Thực hiện được quan sát, tìm hiểu Hệ Mặt Trời bằng phần mềm SolarSystem.
- Kể lại được những hiểu biết mới sau khi quan sát.

❖ Phương pháp, cách tổ chức dạy học

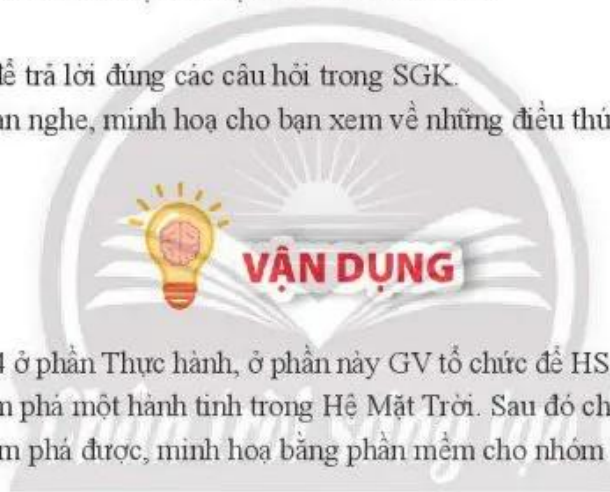
HS làm việc nhóm đôi, thực hiện nhiệm vụ theo trình tự trong SGK. Thực hành quan sát, tìm hiểu để các thành phần của Hệ Mặt Trời để trả lời câu hỏi, làm bài tập trong SGK.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

- Tổ chức để HS làm việc nhóm đôi, thực hành khám phá, tìm hiểu và kể những điều thú vị HS biết được về Hệ Mặt Trời được thông qua phần mềm SolarSystem.
- Theo dõi, quan sát và hỗ trợ HS thực hành khi cần thiết.

👉 Sản phẩm

- HS thực hành để trả lời đúng các câu hỏi trong SGK.
- Kể được cho bạn nghe, minh họa cho bạn xem về những điều thú vị về Hệ Mặt Trời.

Tiếp nối Bài tập 4 ở phần Thực hành, ở phần này GV tổ chức để HS làm việc nhóm, mỗi nhóm lựa chọn, khám phá một hành tinh trong Hệ Mặt Trời. Sau đó chia sẻ những điều thú vị mà nhóm vừa khám phá được, minh họa bằng phần mềm cho nhóm khác xem.

Nếu còn thời gian, GV có thể cho HS sử dụng máy tính để thực hiện nội dung của phần này trên phòng thực hành Tin học. Nếu không còn thời gian, GV gợi ý để HS có thể nhờ bố mẹ để hỗ trợ thực hiện phần này (không bắt buộc).

BÀI 11B. LUYỆN TẬP SỬ DỤNG CHUỘT MÁY TÍNH (3 tiết)

I. MỤC TIÊU

- Chăm được chuột đúng cách.
- Thực hiện được các thao tác với chuột: di chuyển chuột, nháy chuột, nháy đúp chuột, nháy nút phải chuột, kéo thả chuột, lăn nút cuộn chuột.
- Nhận thấy phần mềm đã hướng dẫn thao tác đúng với chuột máy tính.

II. THIẾT BỊ, ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Bảng chọn Đúng/Sai, bìa giấy cứng ép nhựa mô tả thao tác và tên các thao tác sử dụng chuột.
- File ảnh (để trình chiếu) hoặc bản in trên giấy các tư thế cầm chuột.

III. PHÂN BỐ THỜI LƯỢNG

- Tiết 1: Phần Khởi động, Khám phá.
- Tiết 2: Hoạt động Khám phá, Luyện tập, Thực hành (Bài tập 1).
- Tiết 3: Thực hành (Bài tập 2), Vận dụng.

IV. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

HS đã được hướng dẫn cách cầm chuột và sử dụng chuột ở Bài 4 – Làm việc với máy tính. Trong bài học này, HS được nhắc lại cách cầm chuột đúng, mô tả và thực hiện được các thao tác với chuột. Luyện tập với phần mềm Basic Mouse Skill giúp các em sử dụng chuột ngày càng thành thạo hơn.

KHỞI ĐỘNG

Chơi trời sáng tạo

❖ Phương pháp, cách tổ chức dạy học

HS đọc kênh chữ, quan sát kênh hình, trao đổi để chỉ ra các cầm chuột đúng, cách cầm chuột sai ở *Hình 1 trong SGK* và ghép được tên thao tác với chuột mô tả tương ứng của thao tác.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

Với *Hình 1 trong SGK*, GV cho HS tự đọc kênh chữ và quan sát kênh hình, trao đổi, trả lời câu hỏi trong SGK.

Với bảng mô tả các thao tác, GV có thể tổ chức cho HS chơi theo nhóm: in mỗi thao tác lên 1 mảnh giấy, in mỗi mô tả lên những mảnh giấy khác. Trò chơi có thể tổ chức nhóm 6. Mỗi nhóm có 12 mảnh giấy. Các HS trong nhóm trao đổi với nhau để ghép thao tác chuột với mô tả tương ứng.

Lưu ý: GV giải thích và hướng dẫn thao tác lăn nút cuộn (HS chưa được học).